

ARCHIVE COPY

Please return.

Հրատարակութիւն Ամերիկահայոց Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի
A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume X, Number 8
December 1987

ԲԱՑՈՒՄ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ «Ս. ՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ» ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ

Ուրբաթ 31 Հոկտ. 1987-ի երեկոն աւելի քան աննախընթաց երեկոյ մը հանդիսացաւ Նիւ Եորքահայ գաղութին համար: Աւելի քան 300 հայորդիներ հաւաքուած էին Ազգային Առաջնորդարանի Յովնանեան սրահին մէջ: Ուրախութիւնն ու խանդավառութիւնն ալ ներկայ էին այնտեղ: Բացումը պիտի կատարուէր Ազգային Առաջնորդարանի «Ս. Ներսէս Շնորհալի» գրադարանին, հանրութեան պիտի ներկայացուէր առաջին անգամ ըլլալով Աշոտ Մալաքեանի. — Անրի Վերնէօյ. — «Մայրիկ» գրքի հայերէն հրատարակութիւնը, որ արդէն իսկ թարգմանուած էր 10-նեակ լեզուներու, իսկ Ֆրանսերէն հրատարակութիւնն ալ 2 տարուայ մէջ արժանացած էր 6 վերահրատարակութեանց:

Ազգային Առաջնորդարանի վերանորոգուած շէնքի բացումը կատարուած էր արդէն իսկ Մայիսին, իսկ, գրադարանի բացումը յետաձգուած «Հայ մշակոյթի Ամսուայ» Հոկտ. 31-ին: Գրադարանը իր մէջ կը պարփակէ աւելի քան 10.000 հատորներ, որոնց գիտականօրէն դասաւորման աշխատանքին իրենց քրտինքը խառնեցին՝ Տիկ. Արեւիկ Գարրիշեան եւ Պրն. Յակոբ Խրիմեան: Գրադարանը վերջերս ճոխացաւ հանրագիտարաններու շարքերով, ՀՕՄ-ի «Ակնունի» մասնաճիւղի, Բրաւիտընսի Ար. Վարդանանց եկեղեցւոյ Տիկնանց միութեան, Տիթրոյիթարնակ Գարլ Սողոյեանի, Հայ գրականութեան բարեկամներու կողմէ նուիրուած բազմահարիւր եւ արժէքաւոր գիրքերով:

Գրադարանը հաստատուած էր 1975-ին, եւ նուէրն էր Տէր եւ Տիկ. Յովսէփ եւ Սիւզան Յակոբեաններուն, որոնք ի յիշատակ Մեծ Եղեռնի նահատակ իրենց մօրեղբոր՝ Սմբատ Եպս. Սաատէթեանի նուիրած էին զայն Առաջնորդարանին, Հայ Ազգին:

Ժամը 7-ին սկսաւ բացման արարողութիւնը: Սրբազան հայրը՝ Բարձր. Տ. Մեսրոպ Արք. Աշեան, Տիկ Սիւզան Յակոբեան, Ազգ. Վարչութեան Ատենապետ՝ Պրն. Ներսէս Զիթեան եւ այլ հիւրեր, բարձրացան գրադարան, որուն դրան առջեւ Սրբազան հայրը աղօթք մը մատուց հոգւոց ի հանդիստ Սմբատ Եպիսկոպոսի եւ Պրն. Յովսէփ (Շար. էջ 3)

Տիկ. Սիւզան Յակոբեան կը կտրէ գրադարանի բացման ծապաւէնը: Զախէն աջ՝ Պրն. Ներսէս Զիթեան, Պրն. Արթըր Հալվանեան եւ Արեւիկա Մեսրոպ Աշեան:

HAYRIG - AFTER 80 YEARS

The audience at the Khrimian Hayrig Commemoration

The evening of Sunday November 8th will always remain alive in the collective memory of the Armenian American community. On that day we paid our tribute to Khrimian Hayrig, the touchbearer of our modern national identity and aspirations.

The commemoration of the 80th anniversary of Khrimian Hayrig's passing was organized by the Armenian Prelacy and included a number of projects culminating in a main event held on November 8th in the St. Bartholomew's Church in NYC.

The program commenced at 7:15 p.m. with more than one thousand people present. Mr. Onnic Marashian, the Chairman of the Commemorative Committee, delivered his opening remarks and invited the audience to rise for Gomidas' *Orhnerk Hayrabadagan* performed by the NY Hamazkain Chorus conducted by Mr. Vartkes Baboghlian. Then, Very Rev. Anoushavan Tanielian read an Encyclical from His Holiness, Karekin II addressed to His Eminence Archbishop Mesrob Ashjian on this occasion. "By the means of this Catholicical Encyclical, and with infinite gratitude we salute the 80th anniversary of His passing, which we view as a source of inspiration for our faithful, devoted and beloved people, so that the values and virtues of Khrimian Hayrig will be revitalized in our national life.

Karekin Vehapar's message was followed by a message that Khrimian Hayrig had sent to Armenian-Americans in 1895 through the use of a gramophone. Archpriest Moushegh Der Kaloustian read the Armenian text and Dr. Haigaz Grigorian read the English translation.

A deep silence followed Hayrig's message. Then, a beautiful and strong voice broke the silence. Ara Berberian, the famous opera singer from the Metropolitan Opera, sang Gomidas' *'Mogatz Mirzeh'*.

A beautiful portrait of Khrimian Hayrig was standing on the stage. It is the work of Levon Mnazakian, oil on canvas, that is now displayed in the Hovnanian Hall of the Prelacy. The artist in the most sincere way has portrayed his inner feelings.

Berberian also sang H. Janigian's *Hayrig-Hayrig* which for many years has been so popular among the Armenians.

At this point Mr. Onnic Marashian, the M.C. invited Dr. Vartan Gregorian, President of the New York Public Library, to deliver his keynote address.

Dr. Gregorian with a wide historic perspective presented Khrimian Hayrig's life and works. Indeed, to understand His life and accomplishments, is to understand modern Armenian history.

The New York Hamazkain Chorus once again performed two very famous works: *Voghp Vaspouragani* and *Hayrign Hayots*. All the lights were turned off and as the background music put the audience in mood, Hayrig's picture appeared on a large screen and the special multi-media presentation of His life prepared by Dr. Hrant Markarian for this occasion began. The audience tremendously enjoyed this slide show that will be available as a video cassette in the near future.

Ara Berberian presented another song, *Khoh*, written by Mr. Vasken Mouradian for this commemorative event. Mrs. Hourig Sahagian was accompanying on the piano.

Another original creation was Diana Der Hovanesian's new poem *Two Lands* which was recited by Michael Kermoyan, the famous Broadway Star.

Finally, the moment arrived for His Eminence Archbishop Mesrob Ashjian to deliver his address on the occasion. It was obvious that the Prelate was extremely happy to see the enthusiasm of the audience and the success of all the projects that he had worked hard to realize.

Archbishop Ashjian first thanked the members of the Commemorative committee and all those who had devoted their time and talent to this important program. He then spoke about Khrimian Hayrig's ideals, values, patriotism and his humble ways. What made Hayrig an admired leader were the qualities of his character, his impartiality, his strong will and love of the people.

The Prelate also announced his plans for erecting a statue of Khrimian Hayrig in the Liberty Park in New Jersey. It is the creation of Mr. Arto Chakmakjian, an Armenian Artist from Canada. He added, however that in these days of severe economic crisis in Lebanon our priority should be to assist our brothers and sisters many of whom are in immediate need of food and other necessities. Hayrig would not be happy to see his expensive statue built, while Armenian children went to school without a breakfast and shivered in the winter cold. Now is the time to help the Armenians in Lebanon and prove to Hayrig that we are indeed his rightful heirs.

(Cont. on page 2)

Այսօր նորէն պանդուխտի հոգիս տխուր է եւ հիւսնդ կարօտէն: Հայրենի գիւղիս, հայրենի տանս, սիրելի եւ մեկնող դէմքերու, մեր պատիկ ժամուն, մեր ցած ու արեւշատ կտուրներուն, կալերուն անդերուն, մեր աղբիւրի երգին, մեր ժամու խունկին, սուրբերուն, թուրի ծառերուն, տան շուրջ շուք տուող բարտիներուն եւ քու, ծերացած ու բարի մայր, քու չծերացող յիշատակիդ ու գորովիդ կարօտը ունիմ: Անգամ փողոցի անտուն ու նիւհար շուններուն, ճիւղին բարի, սպիտակ ու լեռնացող մաքուր ճիւղին կարօտը ունիմ:

Կարօտը ունիմ մեր գիւղի ոլորուն ու գորշ շաւիղներուն, հեռու եւ անձանօթ տեղեր տանող լայն ճամբաներուն, բլուրներուն կողի ու ձորամէջի բեղմնաւոր այգիներուն, մեր աղքատիկ ու համեստ դպրոցին, մեր պատիկ ու վճիտ լճակին, անոր մէջ լող տուող մեր դեղին լուսնին կարօտը ունիմ:

Կարօտը ունիմ, մայր, ձայնիդ եւ երգերուդ, որոնք իմ մանկութիւնս օրօրեցին... Ու կը յիշեմ բառերը աղուոր, բառերը բարի ու սուկեզօծ, որոնցմով գովեցի հիւսնեցիք իմ հասակ նետող մանկութեան հաշտոյն եւ օրերս քաղցրացուցիք:

Ու կը յիշեմ արեւին դարձած մեր լայն պատուհանները, որոնցմէ դուրս ես երջանկութեամբ կը տեսնէի ճիւղին իջնալն ու արեւին ծագիլը գիւղին վրայ: Բայց ես անելի կը սիրէի ճիւղը, երբ ան կուգար անձայն, խոշոր, ճերմակ ու թաւ բաթիլներով՝ յոգնած, աղուոր թիթեռնիկներու նման, ու սաւանի մը պէս կը ծածկէր ամէն բան:

Այն ատեն հորիզոնին վրայ ժամուն գմբէթը կ'անհետանար իր տեղէն ու երկնքին կը խառնուէր՝ գանգակատան սիւները, որոնց խոյակներուն տակ ծիծեռնակներու բոյնին գրպանը կ'ար կպած, պայծառօրէն կը գծուէին սպիտակ խորքին վրայ ու անոնց տակէն, կոչնակը ժամուն՝ աղօթքի պէս բարի ու դողահար, ճերմակ ճամբաներու վրայէն մեզ ժամ կը կանչէր: Մեզ ժամ կը կանչէր ամէն օր, Մնունդին ու Կաղանդին ալ, առտու կանուխ, գիշերով, կամ՝ արշալոյսէն ճիւղ առաջ:

Ու դո՛ւն, մայր, որ մեզ սորվեցուցեր էիր քեզ պէս բարի ու հաւատաւոր ըլլալ, դուն մեզ ժամ կը տանէիր: Կ'ըսէիր թէ անկողմնակալ, բարի ու ներող Բրիտանոսը կը լսէ մեզ: Դուն մեզ սորվեցուցեր էիր սիրել մտուրի մանուկ Յիսուսը, ճանչնալ խաչուած Բրիտանոսը եւ հաւատալ յարուցիւն առնող Աստուածորդուն:

Ու ես, անդա՛ր կորսուած մայր, կը հաւատայի՝ քեզի, քու բոլոր ըսածներուդ ու բոլոր սորվեցուցածներուդ, որովհետեւ կարելի չէր չհաւատալ, երբ դուն էիր որ կ'ըսէիր:

Հիմա ամէն բան խախտած է, եղծանած, փլած ու անբրակ տղուդ մէջ: Այս բոլորը պատահեցաւ մէկ անգամէն, մէկ օրուան մէջ, աղուոր ու լուսաւոր ամառնային առաւօտ մը:

Հազար ինը հարիւր տասնեւհինգի առաւօտ մը... Անկէ ի վեր, մայր, տարիներ են անցեր ու ես ապրել եմ առանց յոյսի, առանց հաւատքի եւ առանց քո սիրել սորվեցուցած ու ճանչցուցած Աստուածիդ:

Բայց երբ տօնական օրերը կը մօտենան, մէջս դրած հաւատքիդ յիշատակը կ'արթնայ յանկարծ եւ՝ խոնկի յամեցող բուրբ մը պէս, կը պարուրէ զիս ու կ'ոգոցէ հոգիս:

Նորէն - ես հին տղադ կը դառնամ, բարի, հաւատաւոր, բայց տխուր տղադ, որ՝ տամկացած աչքերով, պատուհանէն դուրս տեղացող ճիւղին կը նայի ու բան չի տեսներ:

Նորէն, արշալոյսէն առաջ, հետդ աղբիւր կը քալեմ Նոր Տարիի գիշեր Նորէն դուն բարձր հասակովդ կ'ընթանաս քովս, ու ճիւղը, մեր ոտքերուն տակ, մեզմօրէն կը ճարձատէ: Պատիկ ձեռքերս փիւղ մէջ կ'առնես տաքցնելու եւ շրթունքներդ մեղրահամ բառեր ունին «մանչուդ» համար:

Յուրտին մէջ դողահար, միշտ քովէդ, կը հասնինք աղբիւր, ուր, գուռին մէջ, ջուրը կ'երգէ անխոռով: Դո՛ւն, «գարի կուտաս աղբիւրին, որ ան

բարի տայ մեզի» ու կուժը կը բռնենք դէմը ծորակին:

Ջուրը յորդառատ կը հոսի՝: Ոսկեհոսումի պահն է, այն թանկագին ու հազուագիւտ պահը, երբ, տարին մէկ անգամ, Հայաստանի բոլոր աղբիւրներէն կարճ, շատ կարճ պահ մը, ջուրի տեղ ոսկի կը հոսի: Ի՛նչ խօսք որ բնաւ ալ, մայր ու տղայ, չյաջողեցանք բռնել աւանդական այդ կարճ ու սրբազան պահը, բայց այդ խորհրդաւոր կէս գիշերին առնուած ջուրն իսկ, գոր խնամքով կը բերէինք տուն, համակ «պէրէֆէթ» էր եւ օրհնութիւն: Լման տարին մեր ամբարները կը մնային լեցուն եւ օճախը՝ վառ:

Ինքնին աշխատանք մը այդ ջուրը տուն բերելն ալ: Ահա լուռ վար կը քալենք այն պատիկ բլուրէն, ուր վաղը սահնակ պիտի խաղամ եւ ուրկէ կ'որոշուի մեր տան շրջագիծը՝ ճիւղածածկ կաղամախիներու լերկ ճիւղերուն մէջէն:

Պատուհանէն, պայծառ ճրագ մը լուսեղէն հովահար մը կը նետէ ճիւղի անաղարդ ճերմակին վրայ, որ կը շողայ գիշերին մէջ:

Տուն կը մտնենք մեղմաձայն: Գոմի ինքնայատուկ բուրբ մը կը շնչեմ ու ջերմութիւնը օճախին կը զգամ դէմքիս ու սառած ականջներուս վրայ: Որքան անո՛ւն է տունը:

Տաքուն ու բուրդէ անկողնիս մէջ կ'ունկնդրեմ տան նահապետի ոտնաձայնին: Պիտի դայ ան աս գիշեր, բոլոր նահապետները իրենցիններուն այցի կ'երթան այս գիշեր: Արդէն ճրագը վառ ենք ձգեր պատուհանին մէջ, անոր ըսելու համար, որ իրենները իր գալուտին կը սպասեն, որ օճախը վառէ ու կրակը՝ ճարձատան անոր մէջ:

Ու ան կուգայ: Ծերունակ ու բարի, իր օրհնութիւնը կը թափէ ապրողներու վրայ, որ միշտ ճրագը ամէն տարի, Նոր Տարուոյ գիշերը, վառ մնայ պատուհանին մէջ ու ծուխը, բնա՛ւ, բնա՛ւ չպակսի երգիքէն:

Հիմա ա՛լ չկայ մեր երգիքը ու օճախը մարած է. չար մարդիկ քանդեցին զանոնք: Անոնց տեղ ու փլած պատերուն վրայ, եղիճներ կը բուսնին ու անոնց մէջ բոյն դրած մողեսներ կ'ապրին: Ա՛լ տունին նահապետը ճիւղամարդիկին մէջէն այցի չի գար իրեններուն: Ա՛լ մեր աղբիւրը չերգեր գուռին մէջ ու պատուհաններու մէջ ճրագներ չեն վառիր՝ զինքը առաջնորդելու...

Որո՞ւ եւ ի՞նչ պէս գայ խեղճ ծերունին: Ահա ես, ծովերով հեռու հայրենիքէն՝ յիշատակներով ու յուզումով տանջահար: Ձիւնապատ անտառէ մը կտրուած ծառ մը մահաձերձ է հիւրանոցիս մէկ անկիւնը եւ ճաշարանի սեղանիս վրայ հիւքեղ եւ արեւահամ նարինջներու դէզ մը կը բուրբումնաւետէ ջերմ օդը: Աղբիւրը մինչեւ խոհանոցս է եկած եւ պատուհանին փեղկերը ամուր փակուած են դուրսի ցուրտին դէմ: Օճախիս մէջ ո՛չ ծխնելոյզ կայ, ո՛չ ալ՝ կրակ: Ա՛լ հիմա աղբիւրը երթալու եւ աղբիւր կաղանդելու սովորութիւնը յիշատակ է միայն եւ մայրս՝ Թուրքիոյ կամ Բիւրստանի անձանօթ մէկ անկիւնը, անաղօթք գերեզման:

Հաւատքս մեռած է եւ հոգիս պղտորուած: Օտար այս երկնքին տակ կ'ապրեմ անբաղձալի հիւրի մը պէս: Ու երբ գիշերը ունկնդրել փորձեմ նահապետի ոտնաձայնին, անոր տեղ, կաթնափաճառի ճիւղն սմբակներուն ծանր աղմուկը պիտի լսեմ բարձիս տակ:

Բայց այս գիշեր, բարի՛ մայր, ե՛ս, քու կարօտահար ու պանդուխտ զաւակդ, ամէն քէն մոռցած երկնքին դէմ, մանկութեանս օրերուն քու ինձ սորվեցուցած պարզուկ ու միամիտ աղօթքդ կրկնել ու խաչակնքել վերջ, ճրագը պիտի չմարեմ ամէն օրուան պէս: Ծրագը պիտի չմարեմ, բարի՛ մայր, զայն պիտի տանիմ զետեղելու պատուհանին առջեւ, ու հոն, մինչեւ լոյս, պիտի շողայ ան:

Պիտի շողայ հոն, որպէսզի, է՛հ, ո՞վ գիտէ, եթէ պատահի որ նահապետը գայ, տեսնէ որ դեռ իրեն ու իր բերելիք օրհնութեան կը սպասեմ:

NEW PUBLICATIONS AVAILABLE AT THE PRELACY BOOKSTORE

SECRETS OF COOKING, Armenian/Lebanese/Persian by Linda Chirinian U.S.A. 1987, 264 pp. 24.95

JOURNAL OF THE SOCIETY FOR ARMENIAN STUDIES VOL. II 1985-1986 by The Society for Armenian Studies, California 1986 20.00

AN ARMENIAN MISCELLANY, Window on History by Aram Terzian, Paris 1969, 248 pp. 7.00

THE ARMENIAN GENOCIDE. Documentation, Volume 1, by Institute for Armenian Problems, Munich 1987, 656 pp. Special Price 69.00

THE CASE OF SOGHOMON TEHLIRIAN, A.R.F. Vartanian Gomideh translated by Vartkes Yeghiayan, Los Angeles 1985, 172 pp. 10.50

CLASSICAL ARMENIAN CULTURE, Edited by Thomas J. Samuelian, University of Pennsylvania. Armenian Texts and Studies 4, U.S.A. 1982 13.00

DEFINITIONS AND DIVISIONS OF PHILOSOPHY, by David the Invincible Philosopher. Translated by Bridget Kendall and Robert W. Thomson, University of Pennsylvania, Armenian Texts and Studies 5, U.S.A. 1983, 192 pp. Paper 13.00 Hardcover 17.50

MEDIEVAL ARMENIAN CULTURE, Edited by Thomas J. Samuelian and Michael E. Stone, University of Pennsylvania, American Texts and Studies 6, U.S.A. 1984, 468 pp. 23.00

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԳՐՔԵՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ազգային Առաջնորդարանի Գրախանութ

ԼՈՅՍ, Եկեղ. Շաբաթաթերթ, Նոր Շրջան — Ա. Տարի 1905, վերահրատարակութիւն, Անթիլիաս 1987. 1252 էջ 25.00

ԼՈՅՍ, Եկեղ. Շաբաթաթերթ, Նոր Շրջան — Բ. Տարի 1906, վերահրատարակութիւն, Անթիլիաս 1987. 1240 էջ 25.00

ՊՈԼԻՍ ԵՒ ԻՐ ԴԵՐԸ, Յ.Ճ. Սիրունի, Երրորդ Հատոր, Անթիլիաս 1987, Լաթակազմ, 688 էջ 20.00

ՄԱՅՐԻԿ, Անրի Վերնէյ, Հայացուց Ժիրայր Աթթարեան, Նիւ Եորք 1987. 302 էջ 12.00

ՀԱՅՐԻԿ, Հրատ. Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան Շրջանի եւ Գանատայի թեմի Ազգային Առաջնորդարանին: Ի յիշատակ Խրիմեան Հայրիկի կեանքի եւ գործունէութեան, իր մահուան 80 ամեակի առթիւ, Նիւ Եորք 1987. 118 էջ 12.00

ՆՇԱՆԱԳԻՐ, Վեհանոյ թեքեան, Միացեալ Նահանգներ 1987. 142 էջ 15.00

ՃԵՂՔՈՒԱԾ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐ, Վեհանոյ թեքեան, Միացեալ Նահանգներ 1987. 168 էջ 15.00

ԼՈՒԱՅՔ ՓՈՌՈՒԱԾ ՏԱՆԻՔԻ ՎՐԱՅ, Մովսէս Պաքճեան, Փարիզ 1987. 142 էջ 10.00

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԵՐԿԵՐ, Դանիէլ Վարուժան Անթիլիաս 1986, 616 էջ, Լաթակազմ 18.00

ԵՐԿԵՐ, Ռուբէն Սեւակ, Անթիլիաս 1986. 656 էջ, Լաթակազմ 18.00

ԱՄՐՈՂՉԱԿԱՆ ԵՐԿԵՐ, Միսաք Մեծարեան, Անթիլիաս 1986. 316 էջ, Լաթակազմ 15.00

ՎԱՅՐԵՐ, Գրիգոր Պըլտեան, Փարիզ 1983. 160 էջ 10.00

OUTREACH

Archbishop Mesrob Ashjian
Prelate
Mardo Soghomonian - Editor

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th Street, New York, New York 10016, (212) 689-7810. Unsolicited manuscript will be considered for publication; please include a stamped, self-addressed return envelope. We reserve the right to edit articles in order to conform to space limitations. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the Editor. Printed in the United States of America, Second class postage paid at New York, N.Y. 10016. Postmaster: Send address changes to Outreach, 138 E. 39th St. New York, N.Y. 10016

HAYRIG - AFTER 80 YEARS

(Cont. from page 1)

At the end of the program, Serpazan also read a prayer like message that Khrimian Hayrig had sent to all Armenians. The program ended at 9:20.

Those who had not had the chance to pick up copies of a new book HAYRIG, a combined English and Armenian volume, went to the lobby of the church where there were also copies of a beautiful large poster of the great churchman and patriot.

Eighty years after his death, His grandchildren not only remember Him and pay tribute to His life and vision, but they also make a commitment to pursue His dreams...

ԲԱՅՈՒՄ «Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԾՆՈՐՀԱԼԻ» ԳՐԱԳԱՐԱՆԻ

(Շար. էջ 1-էն)

Յակոբեանի: Ապա Տիկ. Սիւզան Յակոբեան կարեց պաշտօնական ժապատել: Գրողարանի մէջ, ժողովուրդին ցուցադրութեան դրուած էին հնատիպ եւ արժէքաւոր հրատարակութիւններ:

Գրողարանի բացումէն ետք, Յովնանեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Գինիի եւ Հայկական խորտիկներու հիւրասիրութիւն, որմէ ետք խօսք առաւ Ազգ. Վարչութեան Ատենապետ՝ Պրն. Ներսէս Զիթճեան, որ բարի գալուստ մաղթեց բոլորին եւ պատշաճ արտայայտութիւններէն ետք հրահրեց Հոգշ. Տ. Անուշաւան վրդ. Դանիէլեանը, որ կարդաց՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. կաթողիկոսի կոնդակը, ուղղուած Տիկ. Սիւզան Յակոբեանին, ուր վեհափառ հայրապետը կ'ըսէր «Բոլոր իրագործումներուն եւ զոհողութեանց որպէս գնահատութիւն, ընդառաջելով Ամերիկահայոց Արեւելեան թեմի Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Մեսրոպ Արք. Աշճեանի խնդրանքին, այսու հայրապետական կոնդակաւ Ձեզի կը շնորհենք՝ ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԻՇՆԱՆՈՒԷԻ ԾՔԱՆՇԱՆԸ»: Մափողջոյններու տարափին հետ, սրբազան հայրը Կիլիկեան Իշխանուհիի Շքանշանով զարդարեց Տիկ. Յակոբեանի կուրծքը, որմէ ետք Առաջնորդարանի Տիկնանց միութեան անունով՝ Տիկ. Պեյլա Աւետիսեան, Տիկ. Յակոբեանին նուիրեց զարդասիւղ մը, աղամանակու հայ եկեղեցւոյ գմբէթ մը Պասկի մը մէջ առ ի գնահատութիւն Տիկ. Յակոբեանի տարած աշխատանքին:

Կարգը եկած էր «Մայրիկ»-ին: Սրբազան հայրը ներկայացուց «Մայրիկ» գրքի հեղինակ՝ Աշոտ Մալաքեանը՝ աշխարհահռչակ

Սրբազան Հայրը ցնծութեամբ կը ներկայացնէ նորատիպ հատորը: Սրբազան Հօր կողքին՝ Պրն. Անրի Վերնոյ:

Ֆիլմարտադրիչ Անրի Վերնոյը եւ իր տիկինը՝ Վերոնիքան, որոնք յատկապէս այս ձեռնարկին համար եկած էին Ֆրանսայէն: Սրբազան հայրը դրուատեց Պրն. Մալաքեանի կեանքի երեսները, շեշտը դրաւ Ֆիլմաշխարհի մէջ իր ունեցած յաջողութեան եւ իր առաջին գրքին՝ «Մայրիկ» հատորի հայերէնի թարգմանութեան եւ հրատարակութեան Ազգային Առաջնորդարանի կողմէ: Գրքի մեկնասան էր Պրն. Արթիւր Հէլվաճեան, իսկ Հայերէնի թարգմանիչը՝ յայտնի գրագէտ՝ Պրն. Ժիրայր Աթթարեան: Ապա, սրբազան հայրը ըսաւ «Մայրիկը հայերէն կը խօսի հիմա» եւ գիրքը բարձրացուց օդին մէջ, որուն կողքին վրայ կար փոքրիկն Աշոտ Մալաքեանը իր մօր գրկին մէջ: Իր խօսքէն ետք սրբազան հայրը Տիկ. Մալաքեանին նուիրեց հնագիտական անօթներ, առ ի գնահատութիւն անոր ունեցած եզրպատարանական մասնագիտութեան: Խօսքը տրուեցաւ Գրքի հեղինակին՝ Պրն. Աշոտ Մալաքեանին: Հայ «Մայրիկ»-ին Հայ գաւակն էր որ կը խօսէր հիմա... զտարիւն հայր... որ սահուն հայերէնով իր զգացումները արտայայտեց ներկաներուն, խօսեցաւ իր գրքին մասին, շեշտեց Հայոց. Առաք. եկեղեցւոյ դերը իր եւ Մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ: Հաճելի անակնկալներէն մին էր ընթերցումը Գալիֆօրնիոյ հայագիտական վարչի՝ Ճորճ Տէօքմէճեանի ղրկած շնորհաւորագրին, ուր կ'առավարիչը կը շնորհաւորէր Պրն. Աշոտ Մալաքեանը իր բերած նպաստին համար Ֆրանսայի մշակոյթին եւ ուր կ'ըսէր՝ «Դուք կրցած էք Ձեր գործով գրաւել Ձեր երկրորդ Հայրենիքը, միեւնոյն ատեն հաւատարիմ մտաւորով Ձեր Հայկական ժառանգութեանց»: Սոյն շնանակուած շնորհաւորագիրը յանձնուեցաւ Պրն. Աշոտ Մալաքեանին: Սրբազան հայրը յայտարարեց թէ՛ Ամենայն Հայոց Հայրապետ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսը Նիւ Եորք կը գտնուի, եւ այդ պահուն Գաւառեան սրահին մէջ կը նախագահէ հանդիսութեան մը: Ապա խնդրեց ժողովուրդէն, որ աղօթեն Վեհափառ Հօր առողջութեան եւ արեւշատութեան համար եւ առաջարկեց

REFUGEE FAMILY REUNITES

The relentless efforts of many individuals and organizations finally paid off when two young Armenian refugees of Iranian citizenship, after a long ordeal, arrived in the United States from the Far East.

Robert and Albert Petrossian, respectively 26 and 23 years old, who had left Tehran in 1972 to study in the Armenian school of Calcutta, India, were forced to leave India and go to Thailand where they were imprisoned, later released but given notice of deportation back to Iran. They faced a bleak and hopeless future.

In 1984, when the Iranian Embassy in India refused to renew their passports, the Indian Government did not renew their visas. The only solution for the Petrossian brothers was to find another country of refuge. However, no country would accept them with expired Iranian passports. They obtained other false passports and went to Thailand where they were arrested and imprisoned for nearly 18 months.

During this period the two brothers appealed to UN officials who were not able to arrange their release, although they were accorded UN refugee status. In the harsh prison conditions, with no knowledge of the local language, they decided to go on a hunger strike to have their voice heard. The US Embassy contacted the prisoners but refused to accept them as refugees. Italy and Australia also rejected their requests. However, the UN was able to free them on bail on June 23, 1986, on condition that they had to find a country of refuge or be sent back to Iran.

At this crucial juncture, Mr. Eigil Nansen, a Norwegian humanitarian, learns about the case and informs a friend, Mr. Setrak Agonian of Woodside, NY, a successful Armenian immigrant. Mr. Nansen, himself the grandson of a famous Norwegian humanitarian who helped thousands of survivors of the Armenian Genocide of 1915-18, is a UN refugee official.

Mr. Agonian immediately appeals to Congressman Thomas J. Manton of New York who, together with Congressman Carlos Moorhead of California, arrange for a petition by the mother of the two brothers, a recent legal immigrant herself, residing in California. The congressmen work hard for a speedy processing of that petition by the US Immigration authorities. Finally, the case is resolved and the two brothers arrived in New York City on Monday, November 9.

On Wednesday, November 11, a press conference was held at the Armenian Prelacy. Robert and Albert, along with their mother and Mr. Agonian, spoke about the incredible chain of events that started in India in 1984 and ended happily in New York this week.

Ալպէրք եւ Ռոպէրք Պետրոսեաններ, Պրն. Ռիվերա, Արքապ. Մեսրոպ Աշճեան, Տիկ. Պետրոսեան եւ Սեդրակ Ակոնեան, մամուլի ասուլիսի ընթացքին:

A very sensitive message from Eigil Nansen was read during the press conference: "No one can do everything for everybody, but everyone can do something for somebody. In this perspective of true humanitarian devotion our hearts will be filled with sincere joy as we will be exposed to the picture of a lonely mother being finally and permanently reunited with her two sons."

Robert and Albert could hardly speak. Their trembling voices showed the long months of hardship and strain. Still, they consider themselves fortunate, and appealed to all to help other refugees who had no one to turn to.

միասին երգել «Էջմիածինն ի հօրէ» շարականը եւ «Ամէն Հայի Սրտից բխած» հայրապետական մաղթերը: Յուզիչ էր պահը:

Իսկապէս շնորհաւորանքի արժանի ձեռնարկ մըն էր՝ կազմակերպուած Ազգային Առաջնորդարանին կողմէ: Յուսով ենք որ նմանօրինակ շինիչ ձեռնարկներ յաճախ տեղի ունենան Ամերիկահայ մեր գաղութին մէջ:

Վարձքերնի կատար սոյն ձեռնարկը իր ամբողջութեանը մէջ յաջողցնողներուն:

ԹՂԹԱԿԻՑ

YOUNG ADULT RETREAT

"In His Steps ... Developing Your Christian Walk" was selected by AREC as the theme for this year's Retreat which took place November 13 - 15, 1987, in Barlin Acres located in Boylston, Massachusetts.

Alumni gathered together to "review and reflect" with Aghavni Bashian as Der Antranig Baljain introduced the first time retreat participants to the Bible. A chronology of events in the life of Khirmian Hayrig was presented by Der Vazken Bekirian. Participants were reminded of the story of the petition which became the paper ladle for the herissa at the Berlin Conference. We shared our first meal of herissa prepared by Mrs. Yester Garabedian, parent of one of the participants. Copies of the Petition that Hayrig took to the Conference, accompanied each bowl of herissa and later, posters of Hayrig were distributed to everyone compliments of His Eminence, Archbishop Mesrob Ashjian.

Inspiration and deep insights followed as we listened to Aghavni Bashian expound on the theme, "In His Steps ... Developing Your Christian Walk".

Archdeacon Aram Stepanian brought us in touch with Scripture as he shared from God's Word. "Jesus said, 'Follow Me'" was the title of his talk.

The film, "Heavenly Deception" was featured and is based on a true story of an all-american boy — a senior in college, on the dean's list, president of his fraternity — a leader in his own right who is deceived by the subtlety of a cult that "seems" Christian in appearance but is deceptive in doctrine. Unless one is educated in the Christian faith, he or she stands little chance in defending the faith against a Moonie who "seems" to have all the answers. Meals were prepared by Agnes Melkonian, Rose Baljian and Beverly Papazian, members of Holy Trinity Armenian Church in Worcester and the food was donated by Jack Kachadourian. For these precious people, we are truly grateful.

JOANNA BAGHSARIAN

"FRAGMENTED DREAMS: ARMENIANS IN DIASPORA" BY ARA BALIOZIAN PUBLISHED IN CANADA

Impressions, Publishers of Canada has just announced the release of Ara Baliozian's latest book FRAGMENTED DREAMS: ARMENIANS IN DIASPORA. In this collection of over one hundred essays, the well-known author, translator, and critic analyzes many facets of the Armenian-American diaspora — from its hopes and aspirations to its complexities and contradictions.

The book is divided into five sections each exploring such specific areas of concern as America's ambivalent position on the Genocide; the Turkish Question (not the Armenian Question); the situation in the Homeland; the fragmentation of our religious, political, and cultural organizations, and so on and so forth. The aim of the book is to expose truth in order to create "emotional urge for healing."

In his Introduction, Prof. Lawrence Terzian writes: "He examines the Armenian neurosis — the psychic past — and isolates the tensions that have brought about the breakdown. Psychoneurotic blocks must be recognized, and unconscious defeat transformed into conscious responsibility — through self-knowledge, self-fulfillment."

Born in Greece and educated in Italy, Ara Baliozian now lives in Canada where he devotes his full time to writing. He is the winner of many literary prizes and Government grants for his work which includes fiction, plays, criticism, and translations. He has authored over a dozen books among them the best-selling THE ARMENIANS: THEIR HISTORY & CULTURE (New York, 1981). He contributes regularly to ARARAT (New York), WORLD LITERATURE TODAY (Oklahoma) and many other publications in the United States, Canada, and the Middle East. His works have been translated into French, Spanish, Greek, and Armenian.

Copies of FRAGMENTED DREAMS may be ordered from the Armenian Prelacy Bookstore, 138 East 39th Street New York, N.Y. 10016

(\$8.95 plus \$1.00 for postage and handling).

**N.Y.U. TEAM VICTORIOUS
IN SIAMANTO ACADEMY COLLEGE BOWL**

For the 6th consecutive year, the NY-NJ Siamanto Academy staged a fierce battle of wits among youthful intellectuals, in the presence of His Eminence, Archbishop Mesrob Ashjian, and over 100 cheering spectators. The Armenian clubs of 4 universities and colleges took up fighting positions as the annual College Bowl Quiz Show got underway on Saturday eve, November 14, in the Hovnanian Hall of the Armenian Church Prelacy, 138 E. 39th Street, in New York City.

The New York University Club Team gained its first victory ever as runners-up, Rutgers University, plus Pennsylvania University and Queensboro College put up a valian fight!

The Rutgers Team ponders a question as Academy Students test their answers on each other, while his Eminence seems to be enjoying it all.

A unique competition, the Siamanto Academy College Bowl is designed for university students and is organized and conducted by the high school youths of the Academy. The game show was organized and directed by Mrs. Hourig Papazian-Sahagian and Dr. Steve Checkosky, co-founders of Siamanto Academy, utilizing quiz materials prepared by Dr. Thomas Samuelian, the Academy's Armenian language director and Dr. George Bournoutian, director of Armenian history studies. The multiple-choice questions were selected from subjects which are the focal points of Siamanto Academy courses in the 3-year cycle of studies. Upon graduation, Academy students become eligible for 9 college credit recommendations in universities throughout the United States.

At the conclusion of this academic Olympiad, Hourig Papazian-Sahagian conducted awards presentations and a brief raffle. She then invited His Eminence, Archbishop Ashjian to address the audience. In his remarks, the Prelate mentioned that among the recent major public events sponsored by the Prelacy, this College Bowl competition occupied a special place in his mind and heart, as he gazed into the eyes of the teams and Academy students, he knew he was looking into the eyes of our future.

Following the formal portion of the evening, the spectators were invited to enjoy a buffet of delicacies prepared by the Board of parents of the Academy.

Reluctantly, close to midnight, still arguing the fine points of the Quiz, the contestants, Academy students, friends and families departed. Promises and dark warnings were expressed about "revenge" matches for next year's first prize. It seems that the Siamanto Academy College Bowl had claimed a permanent place on the Armenian cultural calendar.

THE PRELACY OF THE
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA
PRESENTS

PAREGENTAN VIII

DEDICATED TO THE REGION OF SEPASTIA

SHERATON-LINCOLN INN

500 LINCOLN STREET, WORCESTER, MA 01605

SCHEDULE OF EVENTS

FRIDAY, FEBRUARY 12, 1988

- 5:00 PM Continuous:
 - *Art Exhibit works by: Berj Kailian, Richard Tashjian, Brian Davagian.
 - *Book Fair
 - *Armenian Video Show
- 7:30 PM *Hamazkain Dance Group of Boston
- 9:00 PM *Open House Buffet

SATURDAY, FEBRUARY 13, 1988

- 9:00 AM *Special Morning Services. Archbishop Mesrob Ashjian, Presiding
- 10:00 AM *Confession & Holy Communion.
- 10:30 AM *Communion Breakfast.
- 10:30 AM *Sheraton-Lincoln Inn Continuation Art Exhibit, Book Fair, Armenian Video Show
- 12:30 PM *Oud Selections by Mal Barsamian
- 1:15 PM *Armenian Play
- 2:00 PM *Sunday & Armenian School Masquerade Parade
- 3:15 PM *Musical I terlude. Songs by Joanne Mouradjian, accompanied by Diana Smirnoff
- 6:30 PM *Cocktails and Dinner (Reservations required)
- 9:00 PM *Dance Carnig Mikitarian Ensemble with John Berberian and Onnik Dinkjian
- 11:30 PM *12th Annual Prelacy Raffle Drawing

SUNDAY, FEBRUARY 14, 1988

- 10:00 AM *Morning Services and Badarak

PARTICIPATION FEE

- \$199.00 Single Occupancy
- \$239.00 Per Couple
- \$299.00 Triple Occupancy
- \$339.00 Quadruple Occupancy

PAREGENTAN VIII (MARDIS GRAS) WEEKEND
FEBRUARY 12-13, 1988, SHERATON-LINCOLN INN, WORCESTER, MA
(RESERVATION DEADLINE, JANUARY 30, 1988)

Name _____ Date _____
Address _____ Tel. _____

Please reserve your rooms and enclose a \$50.00 deposit for each person. Make checks payable to: Holy Trinity Armenian Apostolic Church and mail to: 635 Grove Street, Worcester, MA 01605

12th Annual Raffle

PRIZES

First Prize	\$15,000
Second Prize	5,000
Third Prize	3,000
Fourth Prize	2,000
Fifth to Fifteenth Prizes	1,000 each

**Drawing on Saturday
February 13th, 1988**

**Tickets available from:
Board of Trustees, Delegates or
Local Sources.**

Detach along dotted line.

"HELP LEBANON'S KIDS"

REPLY CARD

**HELP
LEBANON'S
KIDS**

• SPONSOR A CHILD'S EDUCATION

- Here is my check for \$_____ to sponsor _____ Armenian child(ren) at \$100 per child per year.
- If possible, please assign me a boy with the name _____
- If possible, please assign me a girl with the name _____

• CONTRIBUTE IN THE NAME OF A SCHOOL

- I would like to contribute \$_____ to the _____ School.

• I CANNOT SPONSOR A CHILD AT THIS TIME,

but I would like my contribution of \$_____ to be used where needed most.

NAME _____
ADDRESS _____
CITY/STATE/ZIP _____
PHONE: (H) _____ (O) _____

MAKE TAX-DEDUCTIBLE CHECK PAYABLE TO:

THE ARMENIAN PRELACY
"HELP LEBANON'S KIDS" FUND
MAIL TO: 138 E. 39th Street
New York, NY 10016